

2011

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION

Paper 1

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts :

A	20 marks
B	100 marks
C	90 marks
D	90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

*All questions in Part A, Part B and Part C are **compulsory**. Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL

PART A

4×5=20

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. Write short notes on the following :

- (a) Kinship System
- (b) Absolute and Relative Poverty
- (c) Integrated Watershed Management Programme
- (d) Microfinance

ಭಾಗ A

4×5=20

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

(ಎ) ಬಂಧುತ್ವ ಪದ್ಧತಿ

(ಬಿ) ನಿರಪೇಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬಡತನ

(ಸಿ) ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(ಡಿ) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣಕಾಸು ನೀಡಿಕೆ

[Turn over

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

2. What are the factors determining social change ?
3. Distinguish between Class and Caste Systems.
4. State the major objectives of Rural Development.
5. Examine the achievements of National Watershed Development Project for Rainfed Areas during the Plan period.
6. Discuss the consequences of rural indebtedness in India.
7. Bring out the salient features of National Rural Employment Programme.
8. Write a note on Rural Landless Employment Guarantee Programme.
9. Explain the recommendations of the National Commission on Rural Labour.
10. Discuss the concept of 'Social Forestry'.
11. What are the prerequisites for a successful decentralized planning ?

ಭಾಗ B

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 100 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಯಾವುವು ?
3. ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
5. ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಮಳೆಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಋಣಭಾರತ್ವದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
8. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭೂರಹಿತರ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
9. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು (Rural Labour) ಕುರಿತಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗವು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
10. 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ' ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
11. ಒಂದು ಯಶಸ್ವೀ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಯಾವುವು ?

[Turn over

PART C

6×15=90

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

12. Discuss the characteristics of Indian rural community.
13. Explain the unemployment rates in India according to 50th Round and 61th Round of NSSO.
14. Critically evaluate the contribution of Jawahar Rozgar Yojana in rural development.
15. "Price support is needed in addition to input subsidies to agricultural sector." – Discuss.
16. Analyse the progress of Bharat Nirman Programme in India.
17. Give a brief account of rural migration in a developing economy.

ಭಾಗ C

6×15=90

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 150 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
13. NSSO ದ 50 ನೇ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ 61 ನೇ ಸುತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
14. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಜವಾಹರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.
15. “ಕೃಷಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಫುಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಲೆ ಬೆಂಬಲವೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.” ಚರ್ಚಿಸಿ.
16. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾರತ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
17. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಸೆ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ.

[Turn over

PART D

3×30=90

*Answer any **three** of the following questions, each in about 300 words.
Each question carries 30 marks.*

18. Examine the relationship between population growth and economic development in the context of India.
19. Critically discuss the Drought Prone Area Programme.
20. Explain the nature and scope of DWCRA.
21. "WTO agreement on Agriculture – A Threat or an Opportunity." Discuss.
22. Elucidate the problems of commercial banks in providing credit to agricultural sector.

ಭಾಗ D

3×30=90

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 300 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

18. ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
19. ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
20. DWCR ಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
21. “ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ WTO ಒಪ್ಪಂದ - ಒಂದು ಅಪಾಯವೋ ಅಥವಾ ಅವಕಾಶವೋ.” ಚರ್ಚಿಸಿ.
22. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2011

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ 1

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 300

ಸೂಚನೆಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ) ನೀವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು; ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿವೆ :

A	20 ಅಂಕಗಳು
B	100 ಅಂಕಗಳು
C	90 ಅಂಕಗಳು
D	90 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನಿಗದಿಸಲಾದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ A, B ಮತ್ತು C ಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಭಾಗ D ಯಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Note : The English version of the instructions is printed on the front cover of this question paper.

2011

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION

Paper 2

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts :

A	20 marks
B	100 marks
C	90 marks
D	90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

*All questions in Part A, Part B and Part C are **compulsory**. Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL

PART A

4×5=20

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. Write short notes on each of the following :
  - (a) Obligatory functions of Gram Panchayat
  - (b) Structure of Zilla Panchayat
  - (c) Principles of Co-operation
  - (d) Kisan Credit Card Scheme

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

(ಎ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಬಾಧ್ಯತಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

(ಬಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ರಚನೆ

(ಸಿ) ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಗಳು

(ಡಿ) ಕಿಸಾನ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಯೋಜನೆ

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

2. Discuss the recommendations of Singhvi Committee on Panchayat finances.
3. Explain the term "Democratic decentralisation".
4. Write a note on Council for Advancement of People's Action and Rural Technology.
5. State the importance of Gram Sabha.
6. Discuss the powers of Executive Officer of Taluk Panchayat.
7. Describe the vision and mission of Hyderabad Karnataka Development Board.
8. List out the problems of Primary Agricultural Credit Society.
9. Explain the role of State Co-operative Banks in India.
10. Outline the key recommendations of the Committee to Review Arrangements for the Institutional Credit for Agricultural and Rural Development, 1981.
11. Point out the objectives of Farmers Service Societies.

ಭಾಗ B

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 100 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

2. ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹಣಕಾಸುಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಿಂಘ್ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
3. “ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. Council for Advancement of People’s Action and Rural Technology ಕುರಿತು ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
6. ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
7. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಮುನ್ನೋಟ ಹಾಗೂ ಧೈಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
8. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಸಂಘದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
9. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
10. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ ಒದಗಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪುನರಾವಲೋಕನಕ್ಕೆ ರೂಪಿತವಾದ 1981 ರ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
11. ರೈತರ ಸೇವಾ ಸಂಘಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

[Turn over

PART C

6×15=90

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

12. Describe the role of Executive Officer in the Gram Sabhas.
13. Discuss the findings of the case study of Panamboor Gram Panchayat of Dakshina Kannada district in Karnataka.
14. Write a note on Malnad Area Development Board.
15. Explain the loan operations of Co-operative Agriculture and Rural Development Bank.
16. Outline the important recommendations of Dantwala Committee relating to pattern of Co-operative Marketing of agricultural produce.
17. Analyse the financial performance of National Co-operative Consumer's Federation of India Limited during the period 2009 – 10 and 2010 – 11.

ಭಾಗ C

6×15=90

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 150 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
13. ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಣಂಬೂರ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಬಂದ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
14. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
15. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
16. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಾಂತ್‌ವಾಲಾ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
17. 2009 – 10 ಮತ್ತು 2010 – 11 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಒಕ್ಕೂಟ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

[Turn over

PART D

3×30=90

*Answer any **three** of the following questions, each in about 300 words. Each question carries 30 marks.*

- 18.** Explain the salient provisions of the Constitution (73rd Amendment) Act, 1992.
- 19.** Critically discuss the latest development of agriculture in Karnataka.
- 20.** Examine the credit policy of NABARD.
- 21.** Analyse the Co-operative movement in India.
- 22.** Point out the defects of co-operative marketing in India. Suggest remedial measures for improvement in the co-operative marketing system.

ಭಾಗ D

3×30=90

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 300 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

18. ಸಂವಿಧಾನದ (73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ 1992 ರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
19. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
20. ನಬಾರ್ಡ್ (NABARD) ನ ಸಾಲನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
21. ಭಾರತದ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
22. ಭಾರತದ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ. ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

2011

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ 2

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 300

ಸೂಚನೆಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ) ನೀವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು; ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿವೆ :

A	20 ಅಂಕಗಳು
B	100 ಅಂಕಗಳು
C	90 ಅಂಕಗಳು
D	90 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನಿಗದಿಸಲಾದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ A, B ಮತ್ತು C ಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಭಾಗ D ಯಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Note : The English version of the instructions is printed on the front cover of this question paper.

SEAL